

על זכויות ובטיחות הקיבוץ

בשיחת הקיבוץ נבחר זאב אברהם לספל בפיוציים. עם רבוי האפשרויות מחד, והעומס הרב המוטל על בניטו ופוקסי בעבודתם הם, נעשה הצורך לצרף אליהם חבר נוסף, אשר יטפל בכל הקשור בעבודה זו לדחוף וכפי שבא הדבר לידי ביטוי בשיחה, יכשר זאב לתפקיד זה, הוא, בניטו, פוקסי והגזבר יהוראם כן את הורעה שתביא את הטפול בשטח זה לגמר.

בשיחת הקיבוץ נבחרה סוף סוף הורעה הפוליטית כשמרכזתה הגא יעקב הלמן. הרבה יכול היה להגרע מהאחור שחל - בבחירתה של ועדה זו לולא סבלנותו ואחריותו של זכריה, הרכז הקודם, - שלא הביח את הענינים מידיו עג - שתכוננה הורעה החדשה.

כחברים לוועדה נבחרו: שמואל פסט, ישראל בלייכמן, בתיה לוי, משה הרטמן, זכריה ובלהה בשרי.

בלהה בשרי נבחרה כסדרנית עבודה ל- חצי השנה הקרובה. עם הבחירה של בלהה לתפקיד זה תצטרך כנראה המזכירות ל- הביא חברה אחרת כהצעה לו. הפוליטית במקומה. שטח זה של הסדור בו עוסקת הסדרנית הולך ונעשה מורכב יותר ו- הצורך לבחור בחברה שלה עבר בפעילות צבורית בהרבה משטחי חיינו לתפקיד זה נעשה לחיוני יותר. יפה אם כן בחירה זו.

בשיחת הקיבוץ נבחרה ועדה אשר מתפקידה לספל באורח דחוף ורצוף, בי- צירת מקומות עבודה מתאימים לחברות שתזדקקנה להם ואשר מספרן ילך ויר- בה עם הזמן. נבחרו: מרכז - פירי,

שחקה לבר השעה ובשיחת הקיבוץ האח- רונה הצלחנו לסיים סדרה של מנויים בהם נבחרו ועדות ובעלי תפקידים ש- המו"מ עליהם התנהל משך 4 חודשים, ואם אמנם יגעים היו הפעם המינויים ובעצתיים התנהלו, הרי פעם נוספת, נוכחנו לדעת, ששיחת הקיבוץ הינה המוסד הטוב ביותר לשכנוע סרבנים - או סרבנים למחצה, אם רק המשתתפים בה מתגייסים ותומכים באורח פעיל - וחד-משמעי בהצעות המובאות לשיחות אלה ע"י המזכירות ומצביעים הצבעה- המדנית. חיי הקיבוץ הסתעפו ונעשו רבות-אנפין, ואתם כבדה האחריות, ו- אין תימה שרבים מהססים ונרתעים ב- בוא הקיבוץ להטיל עליהם תפקיד של נשיאה בעול. טוב איפוא שהחבר המו- צע משתכנע, כי אמנם רוצים בו החב- רים ובוטחים בו כי את התפקיד ימלא הוא על הצד היותר טוב. ומשנצורה - אוריה של רצון טוב בשיחת הקיבוץ האחרונה, נבחרו:

מזכיר הקיבוץ - מאיר שלמון. תרומה רצינית תרם הוא עצמו משנתן לחברים בעצמם להכריע ולהתוכח עם חבריו ב- ענף, לשכנעם ולהפיג חששותיהם לגו- רל הענף פן יבולע לו. אם מאיר יבחר וישקע כלו בבעיות כלל הקיבוץ וב- נוהגו כן אפשר לחברים להצביע ללא היסוסים.

עם הבחרו נכנס מאיר באורח פעיל ל- תפקידו לאלתר. כמו בכל בעל תפקיד, כן גם בו ניתן להבחין בצעדיו הרא- שונים כי אכן מתכוון הוא לפעול ב- מרץ, כשאי-אלו רעיונות חדשים אתו.

למאיר ברכה בבואו למזכירות ולשמלה בצאתו ממנה.

שאלתה ותשובה שהתמדהה

זכריה שואל: על שום מה הוצג בחדר האוכל של הקיבוץ סרט גרמני ובשפה הגרמנית ומי אחראי לכך?

המזכיר התעניין בדבר ונודע לו שחנן אמנם הזמין סרט, אך על כך שהסרט הוא גרמני - נודע לחנן רק לאחר שחזה בהקרנתו.

להבא, במידה והדבר יהיה תלוי בו, יתחשב בעובדה שבתוכנו חברים, שאינם רואים זאת בעין יפה או שוללים הקרנת סרטים גרמניים אצלנו בכלל.

תמערכת.

במשרד החקלאות הוחלף סגן-מנהל השר, עופר, אשר טפל עד כה ב-ייצוא זה. הנ"ל הכיר את הבעיות בא-רץ ובשווקי חוץ. לפי שעה לא מצאנו מגע מתאים בדרך זה. הפקידות הזמוכה רודפת מספרים סטטיסטיים ואין לה כל ידיעות של ממש בבעיות אלה, לא במג-זר החקלאי ולא במסחרי.

בשבת שעברה עמד לבקר אצלנו מנהל משרד החקלאות. הביקור לא יצא לפועל - אנו מניחים כי מזג האוויר - מצע זאת. בקווה כי בוא יבוא.

בשדות הכל בסדר, הרוחות - קרעו קצת יריעות פלסטיים (הרחבים), אבל זה שייך לענין; הצוות הקבוע ב-עזרת ילדי המוסד מעודכן בכל העבודות.

את סככת האריזה התחלנו להכין בהתאם לתכנית. בשלב ראשון התאמת המבנה, כביש גישה ומשטח, ולאחר מכן השלמת הציוד, קשר טלפון וכו'.

תקציב החזקת האדם

מספר ועדות עדיין לא הגישו את הצעותיהם לתקציבים, למרות פניותינו החוזרות. דבר זה מובע כל פעולה מאורגנת. עבר כבר שליש השנה והיעדר תקציב עלול לגרום להעברות רציניות ולא להיפך.

ועדות אשר לא תגשבה את תקציביהן לאישור, לא תוכלנה להנות מכל הקצבות שהן.

ישנן עדיין ועדות אשר לא נבחרו רשמית והן פועלות מתוך ציפיה לאשורן או להחלפתן. זאת עלינו לעשות בהקדם.

תכנית ההשקעות בדונה בישיבות ועדת המשק. מרבית החומר הועבר כבר, נותרו עוד ההשקעות של המפעל, אשר בסכומן ודאי יהוו גורם מכריע. לאחר דיון באלה האחרונים, תובא התכנית לאישור השיחה, והם מכובדים עד מאד, בהיקפם החמרי והכספי כאחד.

אורדאל.

5 שנים לשיטת הביקוד בריהוט

עם כניסתנו לשנה החמישית בביקוד בריהוט, ניצבת לפנינו השאלה, האם השיטה הזאת היתה במקומה או לא. קודם כל, מה היו המניעים להנהיג שיטה כזאת: (א) אי קיום של שיטה כל שהיא. (ב) למנוע רכישה פרטית כל שהיא ועל ידי כך למנוע הבדלי-רמה. (ג) להגיע לשוויון בכל החדרים. כעת כמה הסברים על שלוש הנקודות הללו:

(א) בשנש שלפני הביקוד לא היתה קיימת תשומת לב לריהוט החדר. חולק מדי פעם איזה ריהוט (מזנון, ארגז מצעים) ללא אפשרות של בחירה. ומתן פריט זה או אחר לפי תקיפותו של המבקש ללא אבחנה של הקיים בחדר. כמובן שזה גרר אי צדק בחלוקה ורדיפה אחרי רכישה פרטית בצורות שונות. על ידי החלפת ימי עבודה של בעלי מקצוע (נגרים) או על ידי עזרה מבחוץ. נוסף לכך היתה קיימת שורה של פריטים אשר שום ועדה או מוסד לא דאג לחלוקתם. (מרבדים, אצטבאות לספרים, צנצנת, תמונה, מזורת קיר ועוד) כל אלה נרכשו באופן פרטי.

(ב) ברכישה הפרטית נגעת כי כבר במקצת קודם לכן. פה היו אפשרויות שונות וגדולות, נגר מקצועי היה יכול כמובן להגיע לחדר מרוהט, יותר מהר וברמה גבוהה יותר מאשר כל חבר אחר. גם חבר אשר היה פעיל בחוץ-לארץ היה יכול להגיע לרמה גבוהה יותר. בנקודה הזאת השיטה עשתה רבות, ומנעה מלהגיע להבדלי רמה גדולים בין חדר לחדר, כי כל פריט, אם הוא נרכש באופן פרטי או נרכש על ידי מוסדות הקיבוץ נרשם לפי ערכו המלא.

(ג) בנקודה הזאת עדיין לא הגענו למלוא השוויון, אבל מתקרבים אליו בצעדי ענק. האיחוד נובע כמובן מהזנחה של שנים ומהחוב הגדול אשר חייב הקיבוץ לריהוט חדרים מושלמת, לא היתה אפשרות תקציבית בבת אחת לרהט בצורה מושלמת. בשנה הראשונה לניקוד, בשנת 1959 מעטים טעמו את טעם הניקוד, ורבים היו המבקרים החריפים. כיום אפשר להגיד שרוב רובו של הקיבוץ נהנה מהשיטה הזאת והמתנגדים לה, נעלמו. הסיבה לכך, כשם שבשנה הראשונה היו בקבוצה העליונה (קבוצת המאה) פשלושים זירות. כיום בשנה התקציבית הנוכחית מגיעים כ-65 חדרים לקבוצה העליונה. ועוד כעשרים חדרים מגיעים בשלוש השנים הקרובות לקבוצה הזאת. היתה בחוצה קצת סבלנות, כדי להגיע לריהוט נאה של החדר.

האם אין שופ פגמים בשיטה הזאת? התשובה היא שיש. ויש לתקן אותם. קודם כל צריך ללכת לקראת השכבות הצעירות. יש להקדים את רכישת הרדיו. יש "להזיז" אותם השנים אשר היו מיועדות לכניסה לבנין ובהן חולקו מספר גדול של נקודות, מהשנים 8, 9, 10. לאותם השנים בהן היום נכנסים לבנין. לפי הערכת 5, 6, 7 לספירת הניקוד. הדבר הזה יתאפשר לאחר שנגמור את החוב, כלומר בשנה הבאה נגיע למאה אחוז בכל קבוצה. לאחר מכן תהיה הקלה מבחינה תקציבית ואפשרות ללכת לקראת השכבה הצעירה ומאידיך להוסיף פריט חדש לניקוד.

בשורות האלה אני פונה לחברים: תמנעו מרכישות פרטיות, אל תוסיפו מכספכם כדי לשפר איזה פריט. הועדה תרשום כל רכישה לפי ערכה האמיתי לא בוכל לתנהיג ליברליזציה בשיטה הזאת בכיוון הנ"ל.

לסיכום, השיטה היא במקומה. את הפגמים יש לתקן ולאותם החברים אשר עדיין לא באו על סיפוקם המלא, מעט סבלנות, וגם הם יהנו.

מסר שמרן

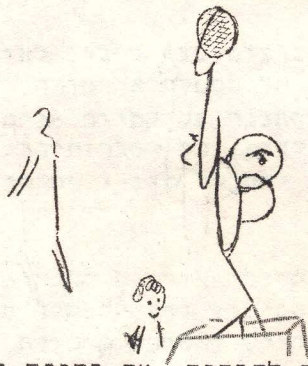
בעקבות פאמר על אומנות

על האמנות לשרת את העם (ציטטה מ"שולוחוב"). אין לאמנות זכות קיום אלא אם כן היא משרתת את האינטרסים של העם. הצהיר הסופר הסובייטי מיכאל שולוחוב.

שולוחוב ציין כי כל יצירה אמנותית שנועדה לשרת את הצרכים הרוחניים של מעמד אחד בלבד בתוך החברה נידונה לכשלון חרוץ ולכליה.

האם זה מקרה שמאותם ברזלים אחדים הורכב מה שהוצג לפני חדר האוכל? מקורם של חומרים אלה הוא מקורם של כל אותם האנשים העוסקים באמנות מסוג זה. הרי לא לגבי כולם מבטא דבר מה חסר צורה יצירה אומנותית, וכאן המקום למחשבה. האם זאת אמנות?! האם אין רצים אחר משהו שבעוד זמן מה לא יהיה קיים? האם אנתנו איננו סובבים בהגררותנו אחר אמנות זו? והתשובה הנכונה היא תשובתם וחיות-דעתם של אותם המבקרים המקריים אשר ביקרו במוסך וראו את הפסל עוד לפני הצגתו בפומבי. הדעות היו שונות. היו שראו בו יצירה אומנותית, אחרים מצאו הסבר משלהם. היו גם שגילו את המקום שממם הועתק הפסל. רבים אף בטאו יחסם השלילי לסוג זה של אומנות. היו גם כאלה שראו בו את דמותו העצוב של הגזבר, או רק ראו בו בזבוז של כסף. בכל אופן לא היתה דעה שהפסל המסויים נופל ביפיו או בבטויו מפסלים אחרים אשר ראו החברים במקומות בוודים עד כה...

לא היה כאן רצון לפגוע באף אחד. אך יש מקום לביקורת. אין לי שמץ של ספק שהיה מקום, ושהיה רצון לשתף חברים רבים בעצוב פני "המועדון לחבר". בודאי היה מה לומר גם לעם הפשוט השוחר אמנות מובנת לכל, אומנם התוכניות הופיעו, אבל לא כל אחד יכול לפי תוכנית או לפי חלק מתוכנית לשחזר לפניו את כל המבנה, ולראות משהו שלם. קשה למתוח ביקורת על קיר זכרון אשר בא לסמל לכל משפחה יהודית משהו יקר, הסמון עמוק ב- ליבנו. הרי העבר המר פגע בכולנו כמעט באותה המידה. בכל זאת הייתי מעיז לומר שהחזית ה- פונה לכניסה למשק היתה צריכה לסמל שמחה ו- חיים בהם אנו חפצים.

ורבים החברים השואלים, האם החלוקה היא טובה. האם ביצלנו די את השטח. האם לא הקדשנו יותר מדי לדברים שאינם מצדיקים את עצמם. כמובן הפעם אחרנו את המועד. ואין לגרוע או להוסיף לדברים. אם בהווה יעריכו את הרגש ואת היכולת האמנותית גם של החברים בעלי הטעם הפשוט גם מעבר לבחירת שמלה או וילון, כי אז לא תהיינה הפתעות. למען שיתוף יתר של האוכלוסיה במפעלים העומדים לפנינו, הייתי מציע להציג דגם מושלם של המבנה עוד לפני בנייתו, כפי שכבר ראינו במקומות אחרים. ואז לא נהיה צפויים להפתעות בלתי נעימות ומאכזבות לכל הצדדים.

ירונה פ.

לדורי הקליטה

ש ל ה ג ר ע י ן א צ ל ב ן

בתמימותי כי רבה היתה חשבתי, כי ההחלטה של שיחת הקיבוץ בשעתו על קליטת כל המשפחות מארגונינו כפי שהוצעו ע"י המחלקה, תובן ותתקבל על דעת כל הגורמים כפי שהתקבלה על דעת חברי המזכירות ועל דעת ועדת הקליטה. אלא שהדברים נעצרו ומתמשכים בדיונים ללא הכרעה בין גורמי החינוך. עובדה היא, ששבועיים עברו מאז באו אחרוני העולים מהשלב הראשון וילדיהם טרם הוכנסו לכיתות.

ואם כי תתקיים הערב פנישה של המזכירות, גורמי החינוך וועדת הקליטה בהשתתפות פנחס גרונר ממחלקת הקליטה של הקבה"א וחוה שמיר ממחלקת החינוך; ושם נצטרך לסכם על דרכי הקליטה של ילדי העולים כיום ולעתיד, הרי איננו צריכים לותר, כבר היום, על פרסום הדברים העקרוניים שעליהם הוחלט בישיבת הועד הפועל שהתקיימה ב-18 בנובמבר 1962 בעקבות הרצאת הפתיחה של פנחס גרונר של מערכות העליה והקליטה. ואלה הסעיפים המתיחסים לקליטת ילדי העולים:

יש להניח, כי גם קליטה זאת, כמו גלי הקליטה שקדמו לה בעבר, לא תנוקה ממכת הנשירה והסלקציה. אבל מתי לא היתה בתוכנו סלקציה? היא דבקה בנו מאז ראשית קיומנו והיתה נחלת כל מסגרות הקליטה וכל גלי העלייה, לרבות חניכי התנועה מחליל ובארץ. ולמרות הכול לא עייפנו ולא בואשנו ולא בחדול מללכת לכל יישוב יהודי ולהידפק על שערים סגורים ולשאת את דבר התנועה והקיבוץ. לא בחדול ממאמצי קליטה של בוער, עולים וילדים, כי בנפשנו הדבר.

הצלחת קליטת העלייה הדרום-אמריקנית בקיבוצינו תפתח לנו אפשרויות ואופקים חדשים. כל עולה בתוכנו ייהפך לשליח של רעיון העלייה והקיבוץ, ואילו כשלוך הקליטה יביא אתו גם כשלוך העלייה.

הקיבוצים שנקבעו ככתובות לקליטת העלייה הדרום-אמריקנית נתבעים למאמץ בעיקר בשלושה שטחים: א. פתיחת בתי-ילדים לרווחה; ב. הנהגת אורח חיים ומשטר קליטה קפדני; ג. הכנת שיכון נאות, העונה על הצרכים לרשות הנקלטים.

העלייה הזאת מטופלת בילדים. המשפחות שהננו מטפלים בקליטתן - והן רובן משפחות צעירות - מטופלות בממוצע ב-2,5 ילדים, מבלי שנהיה מוכנים ומטוגלים לקלוט את הילדים, אין שחר ואין טעם לכל פעולתנו.

איך אנחנו מקלים ראש בקשיים המתגלים אי-פה ואי-שם. ההתעלמות מהבעיות החינוכיות המתלוות לקליטה מסוג זה לא תשרת את המטרה. קיימנו בירור ראשון עם מחלקת החינוך. קבענו הנחיות-יסוד, אבל לא נסתפק בכך. המוסדות המתאימים ילוו את עובדי החינוך בעצה והדרכה ולקיבוצים הקולטים תוגש מלוא העזרה.

חליה להשלים עם "החומה הסינית", שאי-אלה קיבוצים בנו מסביב לאיזור בתי-הילדים. איך הכרח, כי הקיבוצים ישלימו עם כל ואטו של מטפלת או הורה. לא אחת הגנו עומדים חסרי אונים מול אי-הרצון או אי-היכולת להתגבר על קשיים פנימיים - לפעמים בלתי-מוצקים - בתוך הקיבוצים בשטח של קליטת ילדים. כל הסברותינו וטענו-תינו הן ללא הועיל. יש הכרח, כי בגישתנו לקליטת ילדים יתחולל שינוי מהותי והדבר הוא בידי הקיבוצים הרוצים לקלוט.

והתנאי השני - מ ש ר ק ל י ט ה : ועדת קליטה מורכבת מחברים מתאי-מים ומסורים, היודעים לעשנן את מלאכתם באמנה. למזכיר הקיבוץ נועד תפקיד מרכזי בשטח הקליטה. אולם לא רק ועדת הקליטה, הקיבוץ כולו מגוייס למשימה מרכזית זאת, כל ענף במשק וכל מקום עבודה אחר, חדר-האוכל, מוסדות השירות השונים, בית-הילדים, כלל החברים, הנוער והילדים מרוכזים ודרוכים למילוי המשימה, שאת הפעולה מכוונים המוסדות המתאימים - המזכירות וועדת הקליטה.

ולבעיית השיכון - בקיבוצים אחדים הגנו בתונים כבר היום במצב של חוסר שיכון, העלול למוטט את כל תכניות הקליטה. מיותר להסביר, כי בלי שיכון מתאים לא נוכל לקלוט. תקופת המעברות חלפה, ואנחנו מקווים, שללא שוב. כל עולה המגיע ארצה מקבל את השיכון בסטנדרט גבוה למדי עד 60 מ"ר, עם סידוהי פנים משוכללים, ואילו דירת הקליטה בקיבוץ היא 29 מ"ר.

ואמנם משמשים דברים אלה הנחיות לצורמי הקליטה והחינוך של כל אלה הקיבוצים הקולטים עולים מעליה זו הבאה לאחרונה מדרום-אמריקה. הנוכל אנו לראות את עצמנו ליוצאים מן הכלל, האם רק אצלנו קיימות בעיות, שכל יתר הקיבוצים הקולטים בקיים מהן?

לכן, נתבעים אנו להכריע מיד, כי בנפשה של הקליטה כלה הדבר.

א. ש.

עם בוא חברי הגרעין

אהרון ונחמה סנדל

אנה רפפורט

סיליה קולטר

יעטב גלמן

וילדיהם

ברכת ברורים ה ב א י ם

ה מ ז כ י ו ך ת